

**РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА
ЗА ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ТРЕБИЊЕ**

**REGULATORNA KOMISIJA
ZA ENERGETIKU
REPUBLIKE SRPSKE
TREBINJE**

**ПРАВИЛНИК
О РЕГУЛАЦИЈИ КВАЛИТЕТА
СНАБДИЈЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ**

Требиње, децембар 2022. године

На основу одредби члана 28. тачка 32. и члана 62. став 2. Закона о електричној енергији ("Службени Гласник Републике Српске", број 68/20), Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 58. редовној сједници, одржаној 15.12.2022. године, у Требињу, донијела је

ПРАВИЛНИК О РЕГУЛАЦИЈИ КВАЛИТЕТА СНАБДИЈЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

ДИО I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

- (1) Правилником о регулацији квалитета снабдијевања електричном енергијом (у даљем тексту: Правилник) уређује се квалитет снабдијевања електричном енергијом крајњих купаца електричне енергије, односно корисника система у оквиру надлежности Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске.
- (2) Под квалитетом снабдијевања се подразумијева континуитет испоруке електричне енергије, квалитет напона у дистрибутивном систему и комерцијални квалитет пружених услуга.

Члан 2. (Циљ и примјена)

- (1) Циљ Правилника је регулисање квалитета снабдијевања електричном енергијом у Републици Српској и обезбијеђење достизања и одржавања нивоа показатеља квалитета снабдијевања утврђених минималним стандардима квалитета снабдијевања.
- (2) Правилник се примјењује за дјелатности дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом, односно дјелатности дистрибуције електричне енергије и управљања затвореним дистрибутивним системом и дјелатности снабдијевања и трговине електричном енергијом.

Члан 3. (Садржај)

- (1) Правилник садржи:
 - а) показатеље квалитета снабдијевања електричном енергијом,
 - б) начин мјерења, прикупљања и обраде података о показатељима квалитета снабдијевања електричном енергијом,

- в) опште, минималне и гарантоване стандарде квалитета снабдијевања електричном енергијом,
- г) финансијске компензације (у даљем тексту: накнада) кориснику система након увођења гарантованих стандарда квалитета снабдијевања електричном енергијом,
- д) начин, динамику и садржај извјештавања Регулаторне комисије о квалитету снабдијевања електричном енергијом и
- ђ) одредбе о годишњем извјештају о квалитету снабдијевања који припрема оператер дистрибутивног система (у даљем тексту: ОДС) и снабдјевач.

(2) Саставни дио овог правилника су:

- а) **ПРИЛОГ 1.** - Објашњење показатеља квалитета снабдијевања електричном енергијом и
- б) **ПРИЛОГ 2.** - Стандардни обрасци за извјештавање о квалитету снабдијевања електричном енергијом,

који су доступни на интернет страници Регулаторне комисије.

Члан 4.

(Дефиниције и скраћенице)

(1) Појмови и скраћенице које се користе у овом правилнику имају следеће значење:

Гарантовани стандард	Прописани ниво квалитета снабдијевања, који су ОДС и снабдјевач дужни испунити у сваком појединачном случају у погледу одређене услуге.
Град	Јединица локалне самоуправе, која према документима просторног уређења представља повезану урбану, инфраструктурну и просторну цјелину у функцији свакодневних потреба становништва.
Ванредна ситуација	Ситуација у којој су ризици и пријетње или посљедице катастрофа, ванредних догађаја и других опасности за становништво, животну средину и материјална добра таквог обима и интензитета да њихов настанак или посљедице није могуће спријечити или отклонити редовним дјеловањем надлежних органа и служби, због чега је за њихово ублажавање и отклањање неопходно употријебити посебне мјере, снаге и средства уз појачан режим активности, у складу са одредбама Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама ("Службени гласник Републике Српске", број 121/12, 46/17 и 111/21)
Високонапонска мрежа	Електроенергетска мрежа напонског нивоа 400 kV, 220 kV и 110 kV.
Дистрибутивни центар управљања	Посебно организован дио ОДС-а одговоран за управљање, рад (погон) и надзор над дистрибутивним системом.
Дистрибутивно подручје	Географско подручје на којем је за управљање, одржавање и развој дистрибутивног система одговоран овлашћени ОДС.

Електрична енергија	Роба која има свој квалитет, намјену, услове продаје и цијену.
Књига евиденција приговора и жалби	Писана или електронска збирна евиденција приговора и жалби.
Накнада	Финансијска компензација кориснику система у случају неиспуњења гарантованих стандарда квалитета снабдијевања за услуге које је ОДС, односно снабдјевач дужан извршити у прописаном року.
Контакт особа	Лице задужено за извјештавање о подацима о квалитету снабдијевања који се достављају Регулаторној комисији.
Метеоролошки подаци	Метеоролошки подаци јесу квантитативне вриједности метеоролошких елемената и појава које су добијене метеоролошким мјерењима, осматрањима и њиховом обрадом на метеоролошким станицама уписаним у регистар мрежа метеоролошких и хидролошких станица у Републици Српској, односно Босни и Херцеговини и допунских мрежа метеоролошких и хидролошких станица, које ОДС прибавља у сврху доказивања повезаности ових појава са прекидима испоруке електричне енергије (код околности које искључују одговорност ОДС-а)
Минимални стандарди квалитета снабдијевања	Дефинисане вриједности показатеља квалитета снабдијевања и могу бити гарантовани или општи-системски стандарди.
Неоснована обустава испоруке електричне енергије	Обустава испоруке која није извршена у складу за законом, Општим условима за испоруку и снабдијевање електричном енергијом и другим подзаконским актима, било да је резултат пропуста или намјерна радња ОДС-а или снабдјевача.
Нормални погонски услови	Стање без квара или планираног искључења због одржавања или изградње мреже.
Одјељење услужног центра за телефонске контакте	Дио услужног центра/службе за односе са купцима, опремљен телекомуникационом инфраструктуром која омогућава пружање жељених информација. Вријеме рада овог одјељења може бити одређено, а сам начин рада полуаутоматизован.
Оператер дистрибутивног система - ОДС	Енергетски субјекат који обавља дјелатност дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом електричне енергије, укључујући и затворени дистрибутивни систем, одговоран за рад, одржавање и развој дистрибутивног система на одређеном подручју, његово повезивање са другим системима и за обезбјеђење дугорочне способности система да испуни потребе за дистрибуцијом електричне енергије на економски оправдан начин.
Општи-системски стандарди	Дефинисане вриједности показатеља квалитета снабдијевања на системском нивоу (држава, дистрибутивно подручје).

Погонска статистика	Подаци о раду дистрибутивног система који се системски прикупљају, обрађују и чувају.
Прекид	Стање при којем на примопредајном мјесту напон падне испод 5% своје номиналне вриједности, а може бити краткотрајни или дуготрајни. Краткотрајни прекид у напајању представља прекид чије је трајање дуже од једне секунде, а краће и једнако три минута. Дуготрајни прекид у напајању представља прекид чије је трајање дуже од три минуте.
Прелазни период	Период постепеног увођења стандарда квалитета снабдијевања и прилагођавања дистрибутивног система за потребе вођења погонске статистике.
Снабдјевач	Електроенергетски субјект који обавља дјелатност снабдијевања и трговине електричном енергијом.
Село	Дио јединице локалне самоуправе чији се простор претежно користи за обављање пољопривредне дјелатности.
Упит	Писано или усмено питање корисника система/крајњег купца ради добијања информација о услугама из дјелатности електроенергетског субјекта (све што није приговор).
Услужни центар	Посебан организациони дио корисника дозволе одговоран за контакте са корисницима система, односно крајњим купцима.
AMI	Напредна инфраструктура за даљинско читавање потрошње (Advanced Metering Infrastructure).
BAS	Државни стандард у Босни и Херцеговини
BAS EN 50160	Карактеристике напона у јавним електродистрибутивним мрежама
BAS EN 61000-4-30	Технике испитивања и мјерења - Методе мјерења квалитета енергије
DMS	Систем за анализу и оптимизацију погона електроенергетских објеката и мреже - систем за управљање дистрибуцијом (Distribution management system)
OMS	Систем за управљање евиденцијом прекида у дистрибутивној мрежи - систем управљања испадима (Outage management system - OMS)
SCADA	Систем за надзор, управљање и прикупљање података у дистрибутивној мрежи - систем за аутоматизацију дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом (Supervisory Control and Data Acquisition).

(2) Други појмови и скраћенице које се користе у овом правилнику, а нису наведени у овом члану, имају значење дефинисано законом и подзаконским актима.

ДИО II - ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА СНАБДИЈЕВАЊА

Глава I – УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 5.

(Прикљупљање и обрада података
о показатељима квалитета снабдијевања)

- (1) Под показатељима квалитета снабдијевања се подразумевају показатељи квалитета прописани одредбама овог правилника.
- (2) ОДС је дужан да пропише захтјеве у погледу садржаја, броја, техничке подршке и квалитета рада дистрибутивних центара управљања и услужних центара који омогућају да се на једнообразан и квалитетан начин системски прикупљају и обрађују подаци о квалитету снабдијевања на свим дистрибутивним подручјима, односно у цјелокупном електродистрибутивном систему Републике Српске.

Члан 6.

(Базе података)

- (3) ОДС и снабдјевачи су дужни да, у свом дјелокругу рада и надлежности, израде и одржавају базу података и пратећу инфраструктуру, на основу које је могуће једнообразно и усклађено прикупљање, похрањивање и праћење података и докумената који су потребни за прорачун, њихову провјеру, те извјештавање о показатељима квалитета снабдијевања електричном енергијом.
- (4) ОДС и снабдјевачи су дужни да пропишу поступак приступа бази података придржавајући се мјера информационе безбједности.
- (5) Рок за успостављање базе података из става 1. овог члана је 01.01.2024. године.

Члан 7.

(Чување података)

- (1) Подаци о квалитету снабдијевања електричном енергијом се чувају у периоду од десет година.
- (2) Регулаторна комисија може извршити надзорну провјеру процеса евидентирања и обраде података о квалитету снабдијевања електричном енергијом, укључујући и приступ бази података ОДС-а, односно снабдјевача.

Глава II - ПОКАЗАТЕЉИ КОНТИНУИТЕТА ИСПОРУКЕ

Члан 8.

(Показатељи континуитета испоруке)

- (1) Показатељи континуитета испоруке електричне енергије су:
 - а) Дужина трајања прекида напајања по крајњем купцу у току године (SAIDI),

- б) Број дуготрајних прекида напајања крајњих купаца у току године (SAIFI) и
- в) Број краткотрајних прекида напајања крајњих купаца у току године (MAIFI).

(2) Дефиниције ових показатеља су дате у прилогу 1. овог правилника.

Члан 9.

(Ниво праћења показатеља)

- (1) Праћење показатеља континуитета се врши по врсти прекида, узроку прекида, напонском нивоу на коме се прекид десио, те категорији географског подручја погођеног прекидом.
- (2) Подаци о прекидима у испоруци електричне енергије се прате до нисконапонских извода у дистрибутивној мрежи, не укључујући појединачне прикључке крајњих купаца.

Члан 10.

(Подаци о континуитету испоруке)

- (1) ОДС је обавезан водити електронску евиденцију свих прекида испоруке електричне енергије у бази података из члана 6. овог правилника.
- (2) Подаци из погонске статистике, које ОДС евидентира и посредно или непосредно користи за прорачун показатеља континуитета испоруке су:
 - а) елемент мреже у квару,
 - б) извод, далеководно поље или подсистем секундарне дистрибутивне мреже који је у прекиду,
 - в) узрок прекида (одговорност ОДС-а или околности које искључују одговорност ОДС-а),
 - г) детаљнији подаци о узроку прекида,
 - д) датум и вријеме почетка и краја прекида,
 - ђ) врста прекида: планирани, непланирани, дуготрајни или краткотрајни,
 - е) број крајњих купаца погођених прекидом и
 - ж) напонски ниво гдје се десио прекид:
 - 1) високи напон (400, 220 или 110 kV),
 - 2) средњи напон (35, 20, 10 или 6 kV) и
 - 3) ниски напон.

Члан 11.

(Прорачун показатеља континуитета испоруке)

- (1) Вриједности показатеља SAIDI и SAIFI израчунавају се по врсти прекида (планирани, непланирани), по дистрибутивном подручју, по градском и сеоском подручју, по напонском нивоу гдје се десио прекид, узроку прекида, као и по средњенапонским дистрибутивним водовима.
- (2) Вриједности показатеља MAIFI израчунавају се по напонском нивоу гдје се десио прекид, дистрибутивном подручју и по градском, односно сеоском подручју.
- (3) Годишње вриједности показатеља се морају сложити са кумулативним вриједностима ових показатеља на тромјесечном нивоу.

(4) У случају одређених одступања годишњих вриједности ОДС је обавезан доставити образложење наведених одступања Регулаторној комисији.

Члан 12.

(Показатељи континуитета најлошије напајаних водова)

(1) ОДС је обавезан доставити Регулаторној комисији годишњи извјештај о максимално регистрованим параметрима SAIDI и SAIFI чији је узрок "одговорност дистрибутера" за три најлошије напајана средњенапонска извода на свом дистрибутивном подручју и годишњој количини испоручене електричне енергије преко ових водова.

(2) Извјештај из става 1. овога члана доставља се најкасније 90 дана по истеку календарске године на коју се извјештај односи.

Члан 13.

(Разврставање прекида на крају периода)

Прекиди код којих је почетак прекида у једном, а крај прекида у другом извјештајном периоду, се додају показатељима континуитета испоруке у другом извјештајном периоду.

Члан 14.

(Аутоматско праћење показатеља континуитета испоруке)

(1) ОДС је обавезан да прати показатеље континуитета испоруке електричне енергије користећи SCADA/DMS/OMS систем у дистрибутивном центру управљања.

(2) За аутоматско прикупљање података може се користити и АМІ систем, уколико је на примопредајном мјерном мјесту корисника система уграђен мјерни уређај који омогућује регистрацију и слање података о прекидима испоруке у дистрибутивни центар управљања.

(3) При уносу података о показатељима континуитета на дијелу дистрибутивне мреже која није у систему за надзор и даљинско управљање, у централну базу података, електроенергетски објекти у том дијелу дистрибутивне мреже се обиљежавају на одговарајући начин (нпр. у дијелу: "карактеристике SCADA/DMS/OMS").

(4) Подаци из става 3. овог члана се редовно достављају у диспечерски центар управљања, водећи рачуна о онемогућавању дуплирања података и узимају се у обзир при прорачуну показатеља.

Члан 15.

(Сусједна дистрибутивна подручја)

(1) ОДС прати показатеље континуитета испоруке на свом дистрибутивном подручју и за купце чији су објекти прикључени преко далековода којима се преузима електрична енергија на граници дистрибутивног подручја.

(2) Ови далеководи су у топологији дистрибутивне мреже посебно обиљежени.

Члан 16.

(Околности које искључују одговорност
ОДС-а за прекиде у испоруци електричне енергије)

- (1) ОДС није одговоран за прекиде у испоруци електричне енергије у слиједећим случајевима:
- а) када је прекид испоруке предвиђен планским документом и када је најављен у складу са прописима,
 - б) када је прекид испоруке настао услијед прекида у испоруци са висконапонске мреже,
 - в) у случају редукције оптерећења због несташице електричне енергије,
 - г) у случају подфреквентног растерећења система,
 - д) када је прекид испоруке узрокован дјеловањем корисника система,
 - ђ) када је прекид испоруке узрокован дјеловањем трећих лица,
 - е) у случају кратког споја изазваног контактом животиње са дијеловима под напоном и
 - ж) када је прекид испоруке проузрокован догађајима, ванредним ситуацијама, околностима или појавама које доводе до прекида испоруке, као што су:
 - 1) елементарне непогоде хидрометеоролошког или геолошког поријекла узроковане дјеловањем природних сила, као што су земљотрес, пожар, поплаве, лавине, клизишта, одрони, атмосферска пражњења, олујни вјетар, прекомјерни лед и снијег, велики мразеви и
 - 2) друштвене појаве, као што су налози надлежних органа, рат, тероризам и сл.
 - з) други случајеви када је прекид испоруке настао у дистрибутивном систему, који је био у редовном погонском стању, предвиђеном техничким прописима и техничком документацијом.
- (2) ОДС је дужан водити уредну и прецизну евиденцију прекида из става 1. овог члана, систематизовану према узроку који је довео до прекида испоруке са одговарајућом документацијом којом се доказује да је наступила околност која искључује одговорност ОДС-а за прекид.

Члан 17.

(Израчунавање показатеља континуитета)

ОДС за прорачун показатеља континуитета испоруке користи базу података из члана 6. овог правилника која омогућава и преглед:

- а) општих података о дистрибутивној мрежи,
- б) конфигурације дистрибутивне мреже (алокација извода ТС ВН/СН, СН/НН по подручју-градски и сеоски, подземни кабловски и надземни),
- в) података о погонским догађајима и прекидима,
- г) показатеља континуитета испоруке SAIDI, SAIFI, MAIFI у складу са чланом 11. овог правилника,
- д) показатеља континуитета испоруке за дужину трајања и број непланираних прекида SAIDI I SAIFI за три најлошије напајана вода и
- ђ) доказа о томе да је наступила околност која искључује одговорност ОДС-а за прекиде.

Члан 18.
(Општи подаци)

- (1) ОДС уноси у базу података и групе података које се односе на:
- а) број прикључених објеката крајњих купаца,
 - б) дужину водова по напонским нивоима,
 - в) техничке карактеристике дистрибутивног система и
 - г) метеоролошке податке.
- (2) Обим података појединачне групе одређује ОДС у складу са захтјевима за прорачун показатеља континуитета.

Члан 19.
(Конфигурација дистрибутивне мреже)

- (1) Услов за правилан прорачун показатеља континуитета испоруке и утврђивања броја купаца погођених прекидом су тачни подаци о конфигурацији дистрибутивне мреже.
- (2) Конфигурација дистрибутивне мреже се може промијенити због промјене уклопних стања мреже, због изградње и прикључења нових електроенергетских објеката или других околности у електродистрибутивном систему, што се потврђује записом ОДС-а о измјени и успостављању уклопног стања.

Глава III - ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА НАПОНА НАПАЈАЊА

Члан 20.
(Показатељи квалитета напона)

- (1) Показатељи квалитета напона напајања су дефинисани стандардом BAS EN 50160.
- (2) Главни показатељи квалитета напона по стандарду BAS EN 50160 су:
- а) вриједности номиналног напона и одступања од номиналног напона,
 - б) мрежна фреквенција,
 - в) пропади и пренапони,
 - г) брзе промјене напона (фликери),
 - д) несиметрија напона и
 - ђ) таласни облици напона.

Члан 21.
(Општи показатељ квалитета напона)

- (1) Општи показатељ квалитета напона је општи показатељ достигнутог нивоа усклађености квалитета напона у дистрибутивном систему са стандардом БАС EN 50160 и посебно се израчунава за:
- а) вриједност напона,

- б) таласни облик напона и
 - в) фликере.
- (2) Начин израчунавања показатеља из става 1. овог члана је дат у прилогу 1. овог правилника.

Члан 22.

(Појединачни показатељ квалитета напона)

Појединачни показатељ квалитета напона представља усклађеност главних показатеља квалитета напона са стандардом БАС EN 50160 у тачки напајања корисника система.

Члан 23.

(Мјерење квалитета напона)

- (1) Мјерење квалитета напона врши се у складу са стандардом BAS EN 61000-4-30.
- (2) Подаци о квалитету напона се "захватају" (прате) преко система за праћење квалитета напона, односно системског трајног или периодичног мјерења у дистрибутивном систему.
- (3) Корисник система може поднијети писани приговор ОДС-у на квалитет напона и тражити да ОДС изврши мјерење квалитета напона на његовом примопредајном мјерном мјесту.
- (4) ОДС је дужан да изврши мјерење квалитета напона по приговору из става 3. овог члана на локацији на којој постоје техничке могућности за мјерење квалитета напона, а која је најближа тачки напајања објекта корисника система, у складу са одредбама члана 57. Општих услова.
- (5) Уколико се извршеним мјерењима, утврди да је приговор корисника система основан, односно да квалитет напона на примопредајном мјерном мјесту није у складу са стандардом, услуга из става 3. овог члана се не наплаћује, у супротном ова услуга се наплаћује у складу са ценовником нестандардних услуга ОДС-а који је одобрила Регулаторна комисија.
- (6) АМІ систем са мјерним уређајима која имају могућност мјерења показатеља квалитета напона (минимално вриједности номиналног напона и одступања од номиналног напона) у складу са стандардом BAS EN 61000-4-30 се такође могу користити за мјерење квалитета напона у тачки напајања корисника система.
- (7) ОДС евидентира, похрањује и анализира податке о квалитету напона у дистрибутивном систему које користи за израчунавање показатеља квалитета напона.
- (8) Посебно се евидентирају одступања напона напајања која нису одговорност ОДС-а, при чему се наводи која околност је наступила.

Члан 24.

(Извјештаји о квалитету напона)

(1) ОДС је дужан да води електронску евиденцију и доставља Регулаторној комисији извјештаје о показатељима квалитета напона на прописаним обрасцима из прилога 2. овог правилника који укључују сљедеће податке за:

- а) трајно мјерење:
 - 1) назив мјерне тачке и локацију мјерења,
 - 2) опис система са трајним праћењем квалитета напона у дистрибутивном систему са укупним бројем мјерних тачака,
- б) периодична мјерења:
 - 1) број изабраних мјерних тачака и
 - 2) резултате анализе измјерених вриједности,
- в) мјерење по захтјеву корисника система:
 - 1) број приговора на квалитет напона,
 - 2) одговоре на приговор (основан или неоснован) са кратком анализом стања са образложењем (вриједност главних показатеља квалитета у односу на стандард) и
 - 3) тип мреже (подземни кабл, надземни вод/мјешовити вод), начин уземљења, напонски ниво, категорију потрошње, врсту подручја (градско, сеоско).

(2) ОДС је дужан да доставља и друге податке по напонским нивоима, односно тачкама дистрибутивног система у којима је успостављено трајно праћење напона:

- а) број седмица праћења напона,
- б) број седмица са одступањем напона од стандарда,
- в) број седмица у границама дозвољених одступања,
- г) број седмица у којима су била измјерена одступања од стандарда при:
 - 1) одступању напона од номиналне вриједности,
 - 2) брзим промјенама напона (вриједност, јачина фликера),
 - 3) таласним изобличењима напона,
 - 4) несиметричношћу напона напајања и
 - 5) мрежној фреквенцији.

Члан 25.

(Околности које искључују одговорност ОДС-а за већа одступања квалитета напона од прописаних)

(1) Уколико због ванредне ситуације и непредвиђених догађаја у систему ОДС није у могућности да одржи напонско стање електроенергетског система у прописаним границама, чак и након предузимања потребних мјера, дозвољена су већа одступања напона од прописаних одступања.

(2) По настанку околности из става 1. овог члана, ОДС је дужан посебно евидентирати одступања квалитета напона и информисати кориснике система и њихове снабдијеваче о насталим околностима и процијењеном времену трајања поремећаја.

(3) Околности које искључују одговорност ОДС-а за већа одступања квалитета напона од прописаних стандардом могу бити узроковане и дјеловањем инсталација и уређаја корисника система.

Глава IV - ПОКАЗАТЕЉИ КОМЕРЦИЈАЛНОГ КВАЛИТЕТА УСЛУГЕ

Члан 26.

(Показатељи комерцијалног квалитета)

(1) Показатељи комерцијалног квалитета пружених услуга су:

а) код прикључења на дистрибутивни систем:

- 1) вријеме издавања електроенергетске сагласности на захтјев новог корисника система,
- 2) вријеме израде приједлога уговора о прикључењу са предрачуном трошкова изградње прикључка,
- 3) вријеме изградње стандардног прикључка на нисконапонску мрежу,
- 4) вријеме прикључења на нисконапонску мрежу,
- 5) вријеме поновног прикључења након отклањања разлога за обуставу испоруке електричне енергије,
- 6) вријеме поновног прикључења након неосноване обуставе испоруке електричне енергије,
- 7) вријеме слања налога ОДС-у за поновно прикључење објекта крајњег купца након искључења због неплаћања;

б) у случају непосредног обраћања корисника система:

- 1) вријеме одговора на писани приговор,
- 2) вријеме одговора на упит,
- 3) вријеме одговора на позив у одјељењу услужног центра за телефонске контакте,
- 4) вријеме чекања у услужном центру;

в) код дијела техничких услуга:

- 1) вријеме одговора на приговор у вези квалитета напона,
- 2) вријеме поправке квалитета напона,
- 3) вријеме провјере исправности мјерног уређаја у овлашћеној лабораторији по захтјеву корисника система,
- 4) вријеме потребно за отклањање проблема са мјерењем и обезбјеђење исправног мјерења,
- 5) вријеме између читања бројила електричне енергије за категорију потрошње домаћинства и остале крајње купце и вријеме одговора по захтјеву снабдјевача, односно корисника система за ванредно читање;

г) у вези са обрачуном електричне енергије и промјене снабдјевача:

- 1) вријеме потребно за одговор на приговор у вези рачуна за утрошену електричну енергију,
- 2) вријеме потребно за корекцију обрачуна и
- 3) вријеме потребно за промјену снабдјевача;

(2) Код периода пружања појединачне услуге, потребно је правилно и једнозначно (стандардизовано) регистровати протекло вријеме за извођење услуге, у складу са прилогом 1. овог правилника.

(3) ОДС и снабдјевачи су дужни водити електронску евиденцију приговора и жалби у базама података из члана 6. овог правилника и уносити све друге податке неопходне за прорачун показатеља комерцијалног квалитета, у оквиру дјелатности коју обављају.

(4) Дефиниције показатеља комерцијалног квалитета дате су у прилогу 1. овог правилника.

Члан 27.

(Околности које искључују одговорност ОДС-а или снабдјевача за квалитет пружања комерцијалних услуга)

За све показатеље који одступају од минималних стандарда комерцијалног квалитета чији је узрок одступања сврстан у околности које искључују одговорност ОДС-а или снабдјевача води се одговарајућа документација која служи као доказ.

ДИО III - СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА СНАБДИЈЕВАЊА

Глава I – СТАНДАРДИ КОНТИНУИТЕТА ИСПОРУКЕ

Члан 28.

(Општи системски стандарди)

(1) Вриједности показатеља SAIDI и SAIFI за дуготрајне непланиране прекиде чији је узрок одговорност ОДС-а који се прописују као општи стандарди (циљне вриједности), дати су у слjedeћој табели:

	SAIDI _{циј} (минута/кориснику)	SAIFI _{циј} (број прекида/кориснику)
Градско подручје	100	1
Сеоско подручје	300	3

(2) ОДС објављује очекиване вриједности показатеља континуитета испоруке електричне енергије за непланиране дуготрајне прекиде на свом дистрибутивном подручју (SAIDI и SAIFI, одговорност ОДС-а, цијело дистрибутивно подручје, градско и сеоско подручје) за сваку календарску годину, најкасније до 31. децембра текуће године.

(3) Очекиване вриједности показатеља континуитета на системском нивоу из става 2. овог члана ОДС утврђује узимајући у обзир остварене вриједности показатеља у претходној години, стање дистрибутивног система, специфичне карактеристике одређеног дистрибутивног подручја, планове инвестиција и предвиђени фактор поправке годишњих вриједности показатеља континуитета испоруке.

(4) Предвиђени фактор поправке годишњих вриједности показатеља континуитета испоруке SAIDI и SAIFI из става 3. овог члана, у односу на достигнути ниво континуитета испоруке у претходној години регулаторног периода, одређује се користећи следећу табелу:

Градско подручје				
SAIDI_{pret} (мин/к.купцу)	SAIDI ≤100	100<SAIDI≤150	150<SAIDI≤300	SAIDI>300
SAIFI_{pret} (бр/к.купцу)	SAIFI≤1	1<SAIFI≤2	2<SAIFI≤3	SAIFI>3
Захтјевано побољшање (%)	0	5	10	15
Сеоско подручје				
SAIDI_{pret} (мин/к.купцу)	SAIDI ≤300	300<SAIDI≤500	500<SAIDI≤800	SAIDI>800
SAIFI_{pret} (бр/к.купцу)	SAIFI≤3	3<SAIFI≤6	6<SAIFI≤12	SAIFI>12
Захтјевано побољшање (%)	0	5	10	15

(5) Специфичне карактеристике одређеног дистрибутивног подручја из става 3. овог члана се односе на густину потрошње електричне енергије, утицај климатских и географских фактора на одређеном подручју и стање дистрибутивног система (заступљеност кабловске мреже, могућност двостраног напајања, даљинско управљање мрежом и сл.).

(6) Очекиване вриједности показатеља континуитета на системском нивоу из става 2. овог члана, са образложењем, ОДС доставља Регулаторној комисији, најкасније 15 дана прије јавног објављивања.

Члан 29.
(Гарантовани стандарди)

(1) Гарантовани стандарди континуитета испоруке електричне енергије дати су у табели испод:

Ознака	Гарантовани стандард	Вриједност
ГС _{ки-1}	Ревитализација најлошије напајаних СН извода	ОДС је обавезан унијети у годишњи план инвестиција три најлошије напајана СН извода (са најлошијим SAIDI и SAIFI показатељом) из претходне године, те их у року од 12 мјесеци ревитализовати (реконструисати и санирати).
ГС _{ки-2}	Минимални стандард планираних прекида	Укупно трајање планираних прекида на једном примопредајном мјесту испоруке електричне енергије може износити 72 сата у календарској години, а трајање појединачног планираног прекида најдуже 24 сата. У случају ревитализације три најлошије напајана СН извода, испорука електричне енергије крајњим купцима који се напајају преко ових извода се може обуставити и у дужем трајању од утврђена 72 сата у току једне календарске године.
ГС _{ки-3}	Минимални стандард непланираних прекида (одговорност ОДС-а)	Вријеме успоставе поновног напајања у случају непланираног прекида: <ul style="list-style-type: none">• не смије да пређе 24 сата, где је потребно да се поправи или замјени оштећени дио електричне мреже (оштећење проводника, пад стуба, квар на подземним кабловским водовима или на енергетском трансформатору);• не смије да пређе 16 сати за прекиде настале ноћу и проузроковане кваром на СН мрежи;• не смије да пређе 6 сати у градским подручјима и 8 сати у сеоским подручјима у другим случајевима одговорности ОДС-а,• у случају околности које искључују одговорност ОДС-а вријеме успоставе поновног напајања није одређено, с тим да је ОДС дужан да обавијести о планираном времену трајања отклањања квара.

Глава II – СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА НАПОНА

Члан 30.

(Гарантовани стандарди)

- (1) Стандард за квалитет напона напајања представља номинални напонски ниво у тачки напајања и одступање од номиналних вриједности, те друге карактеристике напона (таласни облик, фреквенција, симетричност фазних вриједности и сл.), са прописаним дозвољеним одступањима у складу са стандардом BAS EN 50160.
- (2) Вриједности амплитуде напона, при нормалним погонским условима, током седам дана у било којем периоду године, у 95% просјечних десетоминутних средњих ефективних вредности напона напајања, мора да буде у границама од $\pm 10\%$ номиналне вриједности, односно у 100% просјечних десетоминутних средњих ефективних вредности напона, у границама $+10\%/-15\%$ од номиналне вриједности напона на ниском напону 400/230 V.
- (3) Вриједности амплитуде напона при нормалним погонским условима, током седам дана у било којем периоду године, у 99 % просјечних десетоминутних средњих ефективних вредности напона напајања, мора да буде у границама од $\pm 10\%$ номиналне вриједности, односно у 100% просјечних десетоминутних средњих ефективних вредности напона, у границама $\pm 15\%$ од номиналне вриједности напона на средњем напону (номинални напонски нивои између 1 kV и 35 kV: 10 kV, 20 kV и 35 kV).
- (4) Гарантовани стандарди квалитета напона који се утврђују овим правилником дати су у табели испод:

Ознака	Појединачни показатељ квалитета	Гарантовани стандард
	Дистрибуција електричне енергије и управљање дистрибутивним системом	
ГС _{кн-1}	Вријеме потребно за обезбјеђење квалитета напона у складу са прописима	Уколико се приликом мјерења квалитета напона из става 4. члана 23. овог правилника утврди да квалитет напона није у складу са прописима, ОДС је дужан да планира инвестиције у тај дио дистрибутивне мреже и да у року од годину дана од дана утврђивања лошег квалитета напона обезбиједи прописани квалитет напона напајања. Уколико се проблем може трајно ријешити обављањем погонских манипулација и других потребних активности на дистрибутивном систему, за које није потребно планирати инвестиције, у року од три дана од дана утврђивања лошег квалитета напона обезбиједити прописани квалитет напона напајања.

- (5) Гарантовани стандард се не примјењује до истека рока утврђеног за завршетак инвестиција, за оне кориснике система чији се објекти налазе на трафо подручјима, односно дијелу дистрибутивне мреже са лошим напонским приликама, а чија је реконструкција, односно ревитализација већ обухваћена планом инвестиција ОДС-а за наредну годину, који је одобрила Регулаторна комисија у складу са прописима.

Глава III – СТАНДАРДИ КОМЕРЦИЈАЛНОГ КВАЛИТЕТА

Члан 31.

(Гарантовани стандарди)

Гарантовани стандарди квалитета комерцијалне услуге дати су у табелама испод:

- а) дјелатност дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом, укључујући и затворени дистрибутивни систем:

Ознака	Појединачни показатељ комерцијалног квалитета	Гарантовани стандард
ГС _{ккд-1}	Вријеме издавања електроенергетске сагласности	15 дана
ГС _{ккд-2}	Вријеме израде приједлога уговора о прикључењу стандардним прикључком са предрачуном трошкова изградње прикључка	три дана
ГС _{ккд-3}	Вријеме израде приједлога уговора о прикључењу нестандартним прикључком са предрачуном трошкова изградње прикључка	осам дана
ГС _{ккд-4}	Вријеме потребно за изградњу стандардног прикључка на нисконапонску мрежу	15 дана
ГС _{ккд-5}	Вријеме потребно за прикључење објекта новог корисника система на нисконапонску мрежу	15 дана
ГС _{ккд-6}	Вријеме потребно за отклањање проблема са мјерењем	три радна дана од пријаве проблема
ГС _{ккд-7}	Вријеме провјере исправности мјерног уређаја у овлашћеној лабораторији	15 дана
ГС _{ккд-8}	Вријеме поновног прикључења након отклањања разлога за обуставу	три радна дана
ГС _{ккд-9}	Вријеме потребно за одговор на писани приговор корисника система, укључујући и приговор на квалитет напона.	15 дана

- б) дјелатност снабдијевања и трговине електричном енергијом:

Ознака	Појединачни показатељ комерцијалног квалитета	Гарантовани стандард
ГС _{ккс-1}	Вријеме потребно за одговор на приговор у вези рачуна за утрошену електричну енергију	15 дана
ГС _{ккс-2}	Вријеме слања налога ОДС-у за поновно прикључење након искључења због неплаћања	један радни дан
ГС _{ккс-3}	Вријеме потребно за корекцију обрачуна утрошене електричне енергије	15 дана

ДИО IV – НАКНАДЕ

Члан 32. (Накнада)

- (1) Корисник система има право на новчану накнаду од стране ОДС-а или снабдјевача уколико гарантовани стандард из њихове надлежности није испуњен.
- (2) Корисник система подноси ОДС-у или снабдјевачу захтјев за исплату накнаде због непоштовања гарантованих стандарда квалитета снабдијевања електричном енергијом на прописаном обрасцу.
- (3) ОДС и снабдјевач су дужни донијети одлуку о основаности сваког захтјева корисника система о исплати накнаде због одступања од гарантованих стандарда у року од 15 дана од пријема захтјева, у супротном кориснику система се исплаћује накнада.
- (4) Ако се утврди да је захтјев корисника система основан или да ОДС, односно снабдјевач није донио одлуку по захтјеву у року од 15 дана, накнада се плаћа у року од 30 дана, од дана доношења одлуке о основаности захтјева, односно од дана истека рока за одлучивање по захтјеву уколико одлука о основаности захтјева није донијета.
- (5) Уколико се накнада не исплати у року предвиђеном у ставу 4. овог члана, на износ накнаде примјењује се Закон о затезној камати Републике Српске.
- (6) Накнада из става 1. овог члана није оправдан трошак ОДС-а и снабдјевача.
- (7) ОДС и снабдјевач су дужни прописати образац захтјева из става 2. овог члана, водити детаљну евиденцију одступања од гарантованих стандарда, поднесених захтјева због одступања од гарантованих стандарда, основаних захтјева и исплаћених накнада.
- (8) Корисник система нема право на накнаду уколико је до неиспуњења гарантованог стандарда квалитета снабдијевања дошло усљед околности за које није одговоран ОДС, односно снабдјевач.

Члан 33.

(Накнада за неиспуњење гарантованог стандарда континуитета испоруке)

- (1) Износ накнаде због одступања од гарантованог стандарда утврђује се како слиједи:

Корисник система	Домаћинства	Остали купци	
		Ниски напон	Средњи напон
Износ накнаде (KM)	30,00	50,00	100,00

- (2) ОДС плаћа кориснику система накнаду за неиспуњење стандарда $Г_{С_{ки-1}}$, уколико ОДС не изврши планирану реконструкцију, односно санацију тог дијела дистрибутивног система у предвиђеном року.
- (3) Исплата накнаде кориснику система се у овом случају врши на мјесечном нивоу, све до окончања планиране инвестиције у дистрибутивни систем.

Члан 34.

(Накнада за неиспуњење гарантованог стандарда квалитета напона)

(1) Износ накнаде због одступања од гарантованог стандарда квалитета напона дата је у табели:

Корисник система	Домаћинства	Остали купци	
Напонски ниво	Ниски напон	Ниски напон	Средњи напон
Износ накнаде (КМ)	30,00	50,00	100,00

(2) Корисник система има право на накнаду из става 1. овог члана, уколико ОДС није у предвиђеном року извршио активности на поправци квалитета напона и уколико радом својих постројења, инсталација и уређаја није проузорковао негативан повратни утицај на дистрибутивну мрежу.

(3) Накнада за неиспуњење стандарда $G_{\text{кн-1}}$ се кориснику система плаћа све док ОДС не ријеши проблем са квалитетом напона.

(4) Послије исплате прве накнаде, сљедеће три накнаде се исплаћују тромјесечно, а након годину дана исплата се врши на мјесечном нивоу.

Члан 35.

(Накнада за неиспуњење гарантованог стандарда комерцијалног квалитета)

Износ накнаде утврђује се у износима како слиједи:

Корисник система	Домаћинства	Остали купци	
Напонски ниво	Ниски напон	Ниски напон	Средњи напон
Износ накнаде (КМ)	30,00	50,00	100,00

ДИО V - ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Члан 36.

(Годишњи извјештај ОДС-а о квалитету снабдијевања)

(1) ОДС је дужан да израђују годишњи извјештај о квалитету снабдијевања електричном енергијом.

(2) Извјештај из става 1. овог члана садржи податке о:

- показатељима квалитета снабдијевања електричном енергијом,
- упоредном прегледу у односу на претходне године и циљевима за идуће три године,

- в) стандардима квалитета снабдијевања електричном енергијом и њиховој испуњености у претходној години,
- г) извршеној реконструкцији и санацији три најлошије напајана средњенапонска извода и оствареном квалитету снабдијевања преко ових извода,
- д) евиденцији поднесених захтјева због одступања од гарантованих стандарда, броју основаних и неоснованих приговора и жалби крајњих купаца, броју основаних захтјева за исплату накнаде и броју и износу исплаћених накнада,
- ђ) евиденцији средњенапонских извода на који су прикључени објекти крајњих купаца према критеријуму извршене класификације дистрибутивних подручја (градско или сеоско подручје) и информацију о минималним стандардима континуитета испоруке електричне енергије и
- е) посебно о оствареним показатељима континуитета испоруке електричне енергије SAIDI, SAIFI (околности које искључују одговорност ОДС-а, одговорност ОДС-а) на сваком појединачном средњенапонском изводу у протеклој години,

(3) ОДС је дужан на својој интернет страници јавно објавити и све информације о техничким стандардима и прописима којима се дефинише квалитет напона у дистрибутивној мрежи.

(4) Извјештај о квалитету снабдијевања из става 1. овога члана јавно се објављује на интернет страници ОДС-а и доставља Регулаторној комисији најкасније до 31. марта текуће године, за претходну календарску годину.

Члан 37.

(Годишњи извјештај снабдјевача о квалитету снабдијевања)

(1) Снабдјевач је дужан да израђује годишњи извјештај о квалитету снабдијевања електричном енергијом за дјелатност снабдијевања и трговине електричном енергијом.

(2) Извјештај из става 1. овог члана садржи податке о:

- а) показатељима квалитета снабдијевања електричном енергијом за дјелатност снабдијевања и трговине електричном енергијом,
- б) испуњености стандарда квалитета снабдијевања електричном енергијом за дјелатност снабдијевања и трговине електричном енергијом,
- в) евиденцији поднесених захтјева због одступања од гарантованих стандарда, броју основаних и неоснованих приговора крајњих купаца, броју основаних захтјева за исплату накнаде и броју и износу исплаћених накнада и
- г) другим битним подацима.

(3) Извјештај о квалитету снабдијевања из става 1. овога члана јавно се објављује на интернет страници снабдјевача и доставља се Регулаторној комисији најкасније до 31. марта текуће године, за претходну календарску годину.

Члан 38.

(Анкета о квалитету снабдијевања)

- (1) ОДС сваке календарске године, путем своје интернет странице, припрема и спроводи анкету о квалитету снабдијевања електричном енергијом.
- (2) Прије спровођења анкете ОДС се консултује са Регулаторном комисијом о форми и садржају анкете.
- (3) ОДС објављује резултате анкете у годишњем извјештају о квалитету снабдијевања електричном енергијом.

Члан 39.

(Обрасци за извјештавање)

- (1) Извјештај о квалитету снабдијевања доставља се Регулаторној комисији на прописаним обрасцима, у складу са прилогом 2. овог правилника.
- (2) ОДС, односно снабдјевач достављају Регулаторној комисији податке о квалитету снабдијевања на прописаним обрасцима, у сљедећим роковима:
 - а) у року од 30 дана рачунајући од посљедњег дана периода за који се достављају подаци, за податке чија је обавеза достављања тромјесечно,
 - б) у року од 90 дана рачунајући од посљедњег дана у календарској години за коју се достављају подаци, за податке чија је обавеза достављања годишње.
- (3) Прописани обрасци се достављају Регулаторној комисији у електронској форми (на компакт диску или електронском поштом) у прикладном и прописаном формату.
- (4) ОДС и снабдјевачи именују контакт особу одговорну за доставу извјештаја о квалитету снабдијевања Регулаторној комисији, наводећи и званичну електронску адресу са које се шаљу ови извјештаји.

Члан 40.

(Тромјесечно извјештавање)

- (1) ОДС извјештава тромјесечно о показатељима континуитета за дуготрајне планиране и непланиране прекиде по географском подручју (алокацији извода ТС ВН/СН, СН/НН по подручју-градски или сеоски), напонском нивоу и укупно дистрибутивном подручју.
- (2) ОДС извјештава тромјесечно о максимално регистрованим показатељима за планирани и непланирани SAIDI на три најлошије напајана средњенапонска вода.
- (3) Тромјесечно се доставља извјештај о статистици догађаја, са посебним акцентом на околности које искључују одговорност дистрибутера.
- (4) ОДС и снабдјевачи извјештавају на тромјесечном нивоу о свим показатељима комерцијалног квалитета који су набројани у члану 26. овог правилника.
- (5) Осим показатеља из претходног става Регулаторној комисији достављају се и подаци:

- а) који су потребни за израчунавање удјела корисника, који имају одговарајући ниво квалитета поједине услуге у случају утврђивања општих стандарда и
- б) о броју захтјева за исплату накнада и броју исплаћених накнада због одступања од гарантованих стандарда појединих услуга.

(6) ОДС и снабдјевачи су дужни приликом достављања тромјесечног извјештаја доставити и кумулативне податке о показатељима квалитета за цјелокупан претходни период календарске године на коју се извјештај односи.

Члан 41.

(Годишње извјештавање)

- (1) ОДС, једном годишње, доставља опште податке о дистрибутивном подручју, карактеристикама дистрибутивне мреже и битним метеоролошко-корелацијским подацима за протеклу календарску годину.
- (2) ОДС је дужан достављати Регулаторној комисији детаљне планове контроле квалитета напона у дистрибутивном систему за наредну годину, најкасније до 30. новембра текуће године.

ДИО VI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 42.

(Прелазни период)

- (1) ОДС и снабдјевачи су дужни да обезбиједe техничке услове за праћење и извјештавање о показатељима квалитета снабдијевања електричном енергијом према одредбама овог правилника до 01.01.2025. године.
- (2) Прописане накнаде за одступање од квалитета снабдијевања електричном енергијом се почињу примијењивати од 1. јануара 2025. године.
- (3) ОДС и снабдјевачи су дужни до 1. јануара 2025. године на својој интернет страници објавити прописане обрасце захтјева из члана 32. став 2. овог правилника.
- (4) ОДС и снабдјевачи су дужни у прелазном периоду до примјене прописаних накнада Регулаторној комисији достављати процјену трошкова новчаних накнада на основу података о неиспуњењу стандарда за претходну календарску годину, најкасније до 31. марта текуће године.
- (5) Корекција прихода ОДС-а у зависности од остварења општих стандарда континуитета испоруке вршиће се у складу са методологијом за утврђивање накнаде за коришћење дистрибутивне мреже.

Члан 43.

(Повећани квалитет снабдијевања)

Корисник система и ОДС се могу договорити и за квалитет снабдијевања електричном енергијом већи од прописаног, што се уређује посебним уговором.

Члан 44.
(Тумачење)

Тумачење одредби овог правилника даје Регулаторна комисија.

Члан 45.
(Измјене и допуне)

Измјене и допуне овог правилника врше се на исти начин и по истом поступку који је утврђен за његово доношење.

Члан 46.
(Ступање на снагу)

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Српске.

Број: 01-422-7/22/P-58-447
Требиње, 15.12.2022. године

Предсједник
Владислав Владичић